

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Fónagy Sándor (I. rendű felperes jogi képviselőjének címe) ügyvéd által képviselt I. rendű felperes neve (I. rendű felperes címe) I. rendű, II. rendű felperes neve (II. rendű felperes címe) II. rendű, III. rendű felperes neve (III. rendű felperes címe) III. rendű és a IV. rendű felperes neve (IV. rendű felperes címe) IV. rendű felperesnek, a Dr. Lukács László és Társai Ügyvédi Iroda (I. rendű alperes jogi képviselőjének címe, ügyintéző: dr. Lukács László ügyvéd) által képviselt I. rendű alperes neve (I. rendű alperes címe) I. rendű és a Deák és Várnai Ügyvédi Iroda (II. rendű alperes jogi képviselőjének címe, ügyintéző: Unginé dr. Deák Krisztina ügyvéd) által képviselt II. rendű alperes neve (II. rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen, szerződés érvénytelensége tárgyában indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2012. május 3-án meghozott 26.G. 40.524/2011/29. sorszámú ítélete ellen az I. rendű alperes részéről 31. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, míg fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesek részére 200.000 (Kettőszázezer) forint + áfa összegű ügyvédi költséget, valamint az államnak külön felhívásra 409.600 (Négyszázkilencezer-hatszáz) forint illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a felperesek 2011. március 11-én előterjesztett, majd az eljárás folyamán pontosított keresete alapján indult eljárásban hozott 29. sorszámú ítéletében kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 233.193.701 forint tőkét, illetőleg késedelmi kamatait, míg ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította. Kötelezte továbbá az alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felpereseknek 4.445.000 forint perköltséget, illetőleg külön-külön az I., II. és a IV. rendű felperesnek 225.000-225.000 forint perköltséget. Úgyszintén az alpereseket kötelezte egyetemlegesen a III. rendű felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 225.000 forint illeték állam javára való megfizetésére.

A fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint az I. rendű alperes tagjai a 2009. október 1. napján bekövetkezett változásig **N.L.**, id. **N.L.**, illetőleg gyermekeik, **N.Z.** és ifj. **N.L.** tagok voltak, mely időponttal **N.Z.** és ifj. **N.L.** tagsági viszonya megszűnt. Az I. rendű alperes fizetéseképtelenségének a megállapítására a 2009. október 15-én előterjesztett kérelem alapján került sor, melynek alapján a felszámolás közzététele 2010. március 11. napján történt meg. A bíróság az ügyben felszámolóként a **M. Zrt.** felszámoló szervezetet jelölte ki. A II. rendű alperest **N.Z.** és ifj. **N.L.** tagok alapították, mely társasággal szemben a 2010. szeptember 22-én benyújtott felszámolási kérelem alapján felszámolási eljárás indult. A felszámolás kezdő időpontja 2011. február 2. napja és képviselője a **K.F. Kft.** jogosult.

A felperesek az I. rendű alperessel szemben folyamatban lévő felszámolási eljárásban hitelezők, de hitelezője az I. rendű alperesnek a II. rendű alperes is.

Az I. rendű alperes a felszámolásának kezdő időpontját megelőzően, mint engedményező több engedményezési szerződést kötött a II. rendű alperessel, mint engedményessel a **B.M. Kft.**-vel szembeni, vállalkozási szerződésen alapuló követelések átruházására vonatkozóan. Ezen szerződések alapján az I. rendű alperes összesen 233.193.701 forint összegű követelését ruházta át a II. rendű alperesre, azonban a II. rendű alperest az átruházott követelések ellenében a szerződések szerint ellenszolgáltatás nem terhelte.

A felperesek módosított keresetükben a Cstv. 40. § (3) bekezdése szerinti vélelemre való hivatkozás mellett elsődlegesen a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pont, másodlagosan a Cstv. 40. § (1) bekezdés b) pont, harmadlagosan a Ptk. 200. § (2) bekezdése, míg negyedlegesen a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pont alapján az engedményezési szerződések érvénytelenségének a megállapítását és a II. rendű alperes kötelezését kérték az eredeti állapot helyreállítása körében az átruházott követelésekből befolyt összegek, összesen 233.193.701 forint, valamint késedelmi kamata I. rendű alperes javára való megfizetésére, az alperesek perköltségben való marasztalása mellett.

Az I. rendű alperes az eljárás folyamán érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő, a perben nyilatkozatot egyáltalán nem tett és a tárgyalásokon nem jelent meg. A II. rendű alperes ellenkérelmében a per megszüntetését, illetőleg a kereset elutasítását, valamint a felperesek perköltségben való marasztalását kérte.

Az elsőfokú bíróság döntésében megállapította, hogy a felperesek módosított keresete túlnyomórészt alapos, míg csekély részben megalapozatlan. Kiemelte, hogy az alpereseket eredménytelenül hívta fel bizonyítékaik előterjesztésére, ugyanis az I. r. alperes nyilatkozatot egyáltalán nem tett, míg a II. rendű alperes által elkésztett előterjesztett bizonyíték értékelését - előzetes figyelmeztetés alapján - mellőzte. Döntésében hangsúlyozta, hogy a felperesek által megjelölt érvénytelenségi okok vizsgálata alapján megállapítható, hogy a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjára alapított elsődleges kereseti kérelem - figyelemmel a Cstv. 40. § (3) bekezdésére is - alapos, melyre figyelemmel a Ptk. 237. § (1) bekezdésében írt jogkövetkezményt alkalmazva kötelezte a II. rendű alperest a megjelölt összeg és késedelmi kamatai I. rendű alperes részére való megfizetésére. Az érvénytelenség megállapítása iránti kereseti kérelmet a Pp. 123. §-ában foglalt feltételek hiányában elutasította, míg a 16.000.000 forint tekintetében a kamatfizetés kezdő időpontját 2009. augusztus 24. napjában jelölte meg. A perköltségviselés tekintetében az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az elutasított kereseti kérelmek a pertárgy értékéhez mérendő pernyertesség szempontjából jelentőséggel nem bírnak, így a Pp. 78. § (1) bekezdése és 82. § (1) bekezdése szerint rendelkezett a perköltség viseléséről. Ennek során az egységes alperesi pertársaságot alkotó alpereseket egyetemlegesen kötelezte a vonatkozó rendelet alapján megállapított, a törvényes mértékhez képest mérsékelt összegben meghatározott ügyvédi munkadíjból álló perköltség, valamint a felperesi oldalon külön-külön felmerült illeték megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletének kizárólag a perköltségre vonatkozó rendelkezése ellen terjesztett elő az I. rendű alperes fellebbezést, kérve annak megváltoztatását, és az ügyvédi munkadíj mértékének a csökkentését.

Jogorvoslati kérelme indokolásában kifejtette, a megállapított perköltség eltúlzott és nem áll arányban az ügyvédi tevékenység idő- és munkaigényességével, színvonalával. E körben előadta, hogy a felperesek kereseti kérelmüket hiányosan nyújtották be, így a bíróságnak elutasítás terhével hiánypótlásra kellett felszólítania nevezetteket. Az I. rendű alperes a felperesi követelést nem vitatta, de a II. rendű alperes sem tett olyan nyilatkozatot, amely a felperesek előadásait cáfolta volna. Úgy vélte, hogy a felperesek beadványaikban és a kettő tárgyalási napon csupán a bíróság által előírt hiányosságokat pótolták, mely a saját magatartásuk miatt merült fel, így ha a felperesi jogi képviselő körütekintéssel végezte volna a tevékenységét, a felperesek jóval korábban eleget tehettek volna bizonyítási kötelezettségüknek. Kiemelte azt is, hogy a II. rendű alperes a bizonyítékai csatolásával olyan késedelembe esett, amely miatt a bizonyítékok figyelembevételét a bíróság mellőzte, így a felperes bizonyítási kötelezettsége jelentősen leegyszerűsödött.

Hangoztatta, hogy az eljárás körülményeinek és a felperesi jogi képviselő tevékenysége alapján az ügyvédi munkadíj további mérséklése indokolt.

A bírói gyakorlatra hivatkozással utalt arra is, hogy a kirívóan magas, a munkavégzéssel arányban nem álló munkadíj sértheti a társadalom értékítéletét. Jelen perben pedig a társadalmi értékítélet sérelme különös súllyal jelenik meg, ugyanis az alperesek felszámolás alatt állnak, és a nagyszámú hitelezői állománynak kiemelt érdeke fűződik ahhoz, hogy egyik hitelező se jusson olyan előnyhöz, amely nem illeti meg. A Cstv. 40. §, illetőleg a Cstv. 54. § felhívását

követően hangoztatta, hogy a felszámoló vagyonkimentés esetén akkor köteles az eljárások megindítására, ha ezzel a felszámolói vagyon növelhető. Jelen esetben azonban - mivel a II. rendű alperes vagyonnal nem rendelkezik - a szerződések megtámadása vagyonnövekedés lehetőségének hiányában indokolatlan, és az I. rendű alperes hitelezői még részben sem jutnak ahhoz az összeghez, amelynek megfizetésére a bíróság a II. rendű alperest kötelezte. Ezzel szemben a felperesek perköltség igényüket sikerrel érvényesíthetik az I. rendű alperes felszámolási eljárásában, és a felperesek a megítélt jelentős összegű perköltség révén előnyhöz jutnak a többi hitelezővel szemben.

Jogi álláspontját összegezve úgy vélte, hogy a felperesek előnyösebb helyzetbe kerülnek a többi hitelezőnél, és a felperesek részére megállapított, a peres eljárás körülményeihez képest kirívóan magas összegű ügyvédi munkadíj ellentétes a szerződések megtámadásához kapcsolódó céllal, mely egyúttal jelentős mértékben sérti a társadalom értékítéletét.

A felperesek képviselőjében eljáró jogi képviselő a fellebbezésre tett észrevételében az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezésének a helybenhagyását, valamint az I. rendű alperes 200.000 forint + áfa összegű másodfokú perköltség viselésére való kötelezését kérte.

Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a vonatkozó jogszabályok helyes alkalmazásával állapította meg az ügyvédi munkadíjat, amely eltúlzottnak nem tekinthető. A per megindulását megelőzően két alkalommal a lefoglalt iratanyagot tanulmányozta a rendőrkapitányságon, és ennek során szerzett tudomást a támadott engedményezési szerződésekről is. Mivel a keresetlevélhez az iratok lefoglalása miatt bizonyítékot csatolni nem tudtak, így csak hiányosan tudták a keresetlevelet határidőn belül előterjeszteni, mely ezt követően pontosításra került. Utalt arra is, hogy a két alkalommal tartott tárgyaláson a felperesek jogi képviselője minden esetben megjelent.

Úgy vélte, hogy a társadalmi értékítéletet nem az sérti, hogy az engedményezési szerződéseket megtámadták a felperesek, és a perben a bíróság a megállapított összegű ügyvédi munkadíjat ítélte meg, hanem az, hogy az I. rendű alperes jogi képviselője az ügyben beadványt nem terjesztett elő, nyilatkozatot nem tett, tárgyaláson nem jelent meg, és jogi tevékenységet kizárólag az ügyvédi munkadíj megállapítása körében fejt ki. Kitért arra is, hogy a bíróság által megállapított 3.500.000 forint + áfa összegű munkadíj alacsonyabb a rendelet alapján megállapítható munkadíjnál, és minden alapot nélkülöz az a hivatkozás, mely szerint a munkadíj kirívóan magas, különös figyelemmel arra, hogy a munkadíjnak a magas pertárgyértékhez, illetve az ezzel járó fokozott felelősséghez kell igazodnia. Iratellenesnek tekintette azt a fellebbezési hivatkozást, mely szerint a II. rendű alperes nem tett az ügyben vitató nyilatkozatot, de - álláspontja szerint - nem befolyásolja az ügyvédi munka értékét az sem, hogy a bíróság közel egy évig nem tartott az ügyben érdemi tárgyalást, hanem a tárgyalás előkészítése keretében tett intézkedéseket.

Vitatta az I. r. alperes arra vonatkozó állítását is, mely szerint a felperesek „hitelezői előnyhöz” jutottak azáltal, hogy a bíróság az I. r. alperes terhére a perköltséget megítélte, de rámutatott arra is, hogy a felszámoló „saját mulasztásának

köszönheti”, hogy a szerződéseket nem támadta meg. Megítélése szerint az I. r. alperes felszámolója nem a hitelezők, hanem a saját érdekében terjesztette elő a fellebbezést.

Hivatkozott arra is, hogy az I. r. alperes felszámolója „elfogult” az I. r. alperes tulajdonosával szemben, de kifogásolta azt is, hogy a felszámoló nem követelte vissza a kifizetett osztalékot. Nem fogadta el a felszámoló azon hivatkozását sem, mely szerint az engedményezési szerződések ismeretének hiánya miatt nem támadta meg a szerződéseket. Kifejtette, a lefoglalt iratok a felszámoló által is megtekinthetők lettek volna. Vitatta továbbá az I. rendű alperes szerződés megtámadása körében kifejtett álláspontját is, mely szerint csak vagyonnövekedés esetén terheli ez a kötelezettség, ugyanis a kereset előterjesztésekor erre nézve információval nem rendelkezhetett, vagy amennyiben igen, úgy ez az I. rendű alperes tulajdonosaival való szoros kapcsolatot tételezi fel.

Az I. rendű alperes a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében lényegében a fellebbezésében előadottakat tartotta fenn és ismételte meg.

Megjegyezte, hogy fellebbezésében nem hivatkozott számítási hibára, csupán úgy vélte, hogy a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik annak elbírálása, hogy a munkadíj arányban áll-e az elvégzett tevékenységgel. E körben hivatkozott a bírói gyakorlatra, mely szerint a ténylegesen elvégzett ügyvédi munka értékelése sem mellőzhető. Hivatkozott arra is, hogy nem a jogi tevékenység minőségét vitatta, hanem egyéb, a jogi tevékenységtől független körülmények indokolják a munkadíj mérséklését. E körben hivatkozott a Cstv. 40. § (3) bekezdésében írt törvényi vélelemre, mely a bizonyítási teher alóli mentesülést eredményezett a felperesek számára. További ilyen körülmény a büntető eljárás során keletkezett iratok bíróság általi beszerzése, illetőleg az, hogy az I. rendű alperes a felperes követelését nem vitatta, illetve a II. r. alperes értékelhető bizonyítékot nem szolgáltatott, így e körben a felperest további bizonyítás sem terhelte. A fentiekből következően a felperesi képviselőnek nem kellett olyan komplex, bonyolult bizonyítási kötelezettségnek eleget tenni, amely az elsőfokú bíróság által megállapított munkadíjat megalapozná. Az pedig, hogy a jogi képviselő nem fővárosi irodával rendelkezik, nem teszi indokolttá a munkadíj nagyságát.

Továbbra is hangoztatta, hogy perindításra a felszámoló nem kötelezhető, míg az nem értékelhető az I. rendű alperes terhére, hogy az egyéves jogvesztő határidőre hivatkozással hiányosan került sor a keresetlevél előterjesztésre.

Állította, hogy döntésénél figyelemmel volt arra, hogy a II. rendű alperes felszámolás alatt áll, és vagyonnal nem rendelkezik, így a hitelezők kielégítése még részben sem lehetséges, illetve az igény csak mint h) kategóriás igény vehető nyilvántartásba. Számolt azzal is, hogy per esetén olyan jelentős költségek merülnek fel, melyek fedezetére az adósi vagyon szintén nem nyújt fedezetet, így ezen költségek az I. r. alperes hitelezőinek kielégítési alapját csökkentik. Úgy vélte, hogy ezen körülmények tükrében helyesen járt el, amikor azt állapította meg, hogy a peres eljárások megindításával a felszámolási vagyon nem növelhető, és a szerződések megtámadása a társaság hitelezőinek érdekével ellentétes. A felperesek által indított eljárás álláspontja szerint célszerűtlen volt, és már előzetesen tudni lehetett, hogy a hitelezők kielégítési alapja nem növelhető, sőt a felszámolási költségnek

minősülő ügyvédi munkadíj a hitelezők kielégítési alapját csökkenti. A célszerűtlen perlekedésen túl az ügy egyszerű megítélése és a törvényi véelmek miatti egyszerű bizonyítási eljárás azt támasztja alá, hogy a megállapított munkadíj mértéke eltúlzott, és annak mérséklése indokolt.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése folytán - figyelemmel a Pp. 247. §-ra is - csak a fellebbezési kérelem, és ellenkérelem korlátai között, az I. alperest terhelő ügyvédi munkadíj összegének a megállapítása tárgyában bírálta felül.

A fellebbezés - az alábbiak szerint - nem alapos.

Az adott ügyben mind a bíróság, mind a felek helyesen hivatkoztak az ügyvédi képviselettel felmerült költség körében a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendeletre, mely rendelet 3. § (1) bekezdése alapján abban az esetben, ha a fél és az ügyvéd között nincs az ügy ellátására vonatkozó díjmegállapodás, vagy ha a fél ezt kéri, a bíróság a képviselet ellátásával felmerült munkadíj összegét a 3. § (2)-(6) bekezdésben foglaltak figyelembevételével állapítja meg. Ez esetben a perköltség összege megállapításánál a pertárgy értékét kell irányadónak tekinteni, de a rendelet 3. § (6) bekezdése lehetővé teszi a munkadíj összegének indokolt esetben történő mérséklését, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A bíróság a munkadíj eltérő összegben történő megállapítását indokolni köteles.

A fentiekből következően a munkadíj összegének megállapításánál a pertárgy értéke az irányadó, de emellett figyelembe kell venni a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységet, vagyis az ügy bonyolultságát, az ügy jellegét, jelentőségét, a perben kifejtett célszerű és indokolt jogi tevékenységet, lényegében a per egyéb adatait is.

Az elsőfokú bíróság a felperesek módosított kereseti kérelmének megfelelően kötelezte a II. r. alperest 233.193.701 forint tőke és késedelmi kamatai I. r. alperes részére való megfizetésére. Mivel az alperesek pervesztesek lettek, az alpereseket egyetemlegesen kötelezte a felmerült perköltség megfizetésére is. Az elsőfokú bíróság az ügyvédi munkadíjból álló perköltség összegét a vonatkozó rendelet figyelembevételével, a törvényes mértékhez képest alacsonyabb összegben, 3.500.000 forint + áfa összegben állapította meg. Az I. r. alperes ezen mérsékelt összeget is túlzottnak tartva kérte annak további csökkentését. Megítélése szerint az eljárás körülményei és a felperesi jogi képviselő által kifejtett tevékenység a munkadíj további mérséklését indokolja.

Tekintettel arra, hogy a felek az ügyben ügyvédi megbízási szerződésre nem hivatkoztak, így a pernyertes felet képviselő jogi képviselő munkadíja a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. §-ában írtak alapján elsődlegesen a pertárgyérték alapulvételével határozható meg, melyre figyelemmel adott ügyben a felperesek jogi képviselőjét 4.531.937 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíj illette volna meg. Az

elsőfokú bíróság azonban - élve a rendelet 3. § (6) bekezdésében biztosított lehetőségével - a munkadíjat 3.500.000 forint + áfa összegre mérsékelte, mely összeg a másodfokú bíróság álláspontja szerint is arányban áll a kifejtett jogi tevékenységgel.

Az I. r. alperes fellebbezésében hivatkozott körülmények - nevezetesen: az ügyben tartott tárgyalási napok száma, az alperesi védekezés hiánya, illetve a törvényi vélelem fennállása alapján a bizonyítás szükségességének a hiánya, valamint az ennek következtében kifejtett ügyvédi tevékenység - a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint kellően értékelést nyertek a pertárgyérték alapján megállapítható díj összegének mérséklésénél, a felhozottak már további mérséklést nem indokolnak.

A fellebbezésben hivatkozottak továbbá azért sem indokolják a megállapított ügyvédi munkadíj további mérséklését, mert a magas pertárgyérték - mint arra a felperesek jogi képviselője is utalt - a pervitel során nagyobb felelősséget jelent, melyet a munkadíjban értékelni kell.

Az I. r. alperes állításával szemben nem eredményezheti az ügyvédi munkadíj további csökkentését az sem, hogy az elsőfokú bíróság a kereset kiegészítésére hívta fel a felpereseket. A per a második tárgyaláson így is befejezhető volt, és a felperesek kereseti kérelme, illetve pontosított kérelme alapján került sor az alperesek marasztalására.

A kifejtettek alapján így téves az I. r. alperes arra való hivatkozása is, mely szerint a megállapított ügyvédi munkadíj összege a társadalom értékítéletét sérti, mivel az a pertárgyértékkel, illetve a kifejtett jogi tevékenységgel arányban áll.

Megalapozatlan továbbá az I. r. alperesnek az a hivatkozása is, hogy a felperesek, mint az I. r. alperes hitelezői a pernyertességük miatt az őket megillető ügyvédi munkadíj alapján előnyben részesültek. Az ügyvédi munkadíj a pernyertes felet jogszerűen illeti meg, továbbá az elsőfokú bíróság nem fellebbezett döntése alapján az alperesek a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző szerződést kötöttek egymással. Így nem foghat helyt az I. r. alperes arra való hivatkozása sem, mely szerint a követelés megtérülését alátámasztó adatok alapján indokolatlan és felesleges költségeket okoz a jogszabálysértő szerződések megtámadása.

Nem osztotta továbbá a Fővárosi Ítéltábla az I. r. alperesnek azt az álláspontját sem, hogy a megállapított ügyvédi munkadíj nincs összhangban az irányadó bírói gyakorlattal, mivel a jelen ügyben értékelést nyertek a pertárgyértéken kívüli egyéb körülmények is.

A kifejtettekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az I. r. alperes fellebbezésében foglaltak alapján nem látta indokoltnak a mérlegeléssel megállapított ügyvédi munkadíj összegének további mérséklését. Ezért a Pp. 253. § (2) bekezdése

alapján az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel támadott rendelkezését helybenhagyta.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az I. r. alperes viseli a másodfokú eljárással felmerült perköltséget. Ennek során megfizetni tartozik a többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű, de az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt másodfokú eljárási illetéket, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1)-(2), valamint (5)-(6) bekezdései alapján a felpereseket megillető, mérlegeléssel megállapított és a kifejtett jogi tevékenységgel arányban álló másodfokú eljárással felmerült ügyvédi munkadíjat.

, 2013. január 9.

. Hunyady Mariann s.k.
a tanács elnöke

. Czifra Veronika s.k.
előadó bíró

Dr. Katinszky Márta Cecília s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bírószági ügyintéző